

Ελαστικότητα ζήτησης και συνολική δαπάνη των καταναλωτών

Σχέση ελαστικότητας ζήτησης και συνολικής δαπάνης

$$E_D = \frac{\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}Q_D}{\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}P}$$

$$\Sigma \Upsilon \text{Ν.}\Delta\text{ΑΠΑΝΗ} = Q_D \cdot P$$

Πώς επηρεάζει η ελαστικότητα ζήτησης τη συνολική δαπάνη;

Περίπτωση 1: Ελαστική Ζήτηση

Ελαστική Ζήτηση: $|E_D| > 1$

$$|E_D| > 1 \Rightarrow \left| \frac{\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}Q_D}{\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}P} \right| > 1 \Rightarrow$$

$$|\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}Q_D| > |\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}P|$$

Στην ελαστική ζήτηση, η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής

Περίπτωση 1: Ελαστική Ζήτηση

- ▶ Αφού η συνολική δαπάνη $\Sigma\Delta = Q_d \cdot P$, στην ελαστική ζήτηση η $\Sigma\Delta$ επηρεάζεται περισσότερο από τη μεταβολή της ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ.
- ▶ Άρα, στην ΕΛΑΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

ΤΙΜΗ	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ
Μειώνεται	ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ	ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ
Αυξάνεται	ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ	ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ

Περίπτωση 2: Ανελαστική Ζήτηση

Ανελαστική Ζήτηση: $|E_D| < 1$

$$|E_D| < 1 \Rightarrow \left| \frac{\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}Q_D}{\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}P} \right| < 1 \Rightarrow$$

$$|\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}Q_D| < |\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}P|$$

Στην ανελαστική ζήτηση, η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής

Περίπτωση 2: Ανελαστική Ζήτηση

- ▶ Αφού η συνολική δαπάνη $\Sigma\Delta = Qd \cdot P$, στην ανελαστική ζήτηση η $\Sigma\Delta$ επηρεάζεται περισσότερο από τη μεταβολή της ΤΙΜΗΣ.
- ▶ Άρα, στην ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

ΤΙΜΗ	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ	ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ	ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ
ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ	ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ	ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ

Περίπτωση 3: Ελαστικότητα ίση με τη μονάδα

Ανελαστική Ζήτηση: $|E_D| = 1$

$$|E_D| = 1 \Rightarrow \left| \frac{\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}Q_D}{\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}P} \right| = 1 \Rightarrow$$

$$|\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}Q_D| = |\text{ΠΟΣΟΣΤ.ΜΕΤ.}P|$$

Στην ζήτηση με ελαστικότητα ίση με τη μονάδα, η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι ίση με την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής

Περίπτωση 3: Ελαστικότητα ίσης με τη μονάδα

- ▶ Αφού η συνολική δαπάνη $\Sigma\Delta = Qd \cdot P$, στην ζήτηση με ελαστικότητα ίση με τη μονάδα, όσο μεταβάλλεται ο ένας παράγοντας τόσο μεταβάλλεται και ο άλλος.
- ▶ Άρα η συνολική δαπάνη όταν $|Ed| = 1$ είναι πάντα ΣΤΑΘΕΡΗ

ΤΙΜΗ	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ	ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ	ΣΤΑΘΕΡΗ
ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ	ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ	ΣΤΑΘΕΡΗ

Ανακεφαλαίωση

ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ
<1 [ανελαστική]	Αυξάνεται	Μειώνεται	Αυξάνεται
	Μειώνεται	Αυξάνεται	Μειώνεται
=1 Ίση με τη μονάδα	Αυξάνεται	Μειώνεται	Σταθερή
	Μειώνεται	Αυξάνεται	Σταθερή
>1 ελαστική	Αυξάνεται	Μειώνεται	Μειώνεται
	Μειώνεται	Αυξάνεται	Αυξάνεται

Πιο απλά:

Στην **Ελαστική Ζήτηση**, η ΣΔ μεταβάλλεται όπως μεταβάλλεται η **ζητούμενη ποσότητα**

Στην **Ανελαστική Ζήτηση**, η ΣΔ μεταβάλλεται όπως η **ΤΙΜΗ**

Όταν **$|Ed| = 1$** , η ΣΔ παραμένει **σταθερή**

Χρησιμότητα ελαστικότητας ζήτησης

- ▶ Η ελαστικότητα ζήτησης είναι σημαντική:

Για τις επιχειρήσεις

- Μπορούν να ξέρουν αν μπορούν να αυξήσουν την τιμή χωρίς να διακινδυνεύσουν μείωση εσόδων
- Όταν η ζήτηση είναι ανελαστική μπορούν να αυξήσουν τιμή, γιατί η συνολική δαπάνη ακολουθεί την τιμή

Για το κράτος

- Γνωρίζει αν μπορεί να επιβάλει πρόσθετη φορολογία χωρίς να μειωθούν τα έσοδά του
- Γνωρίζει πόσο θα μειωθεί η ζητούμενη ποσότητα
- Γνωρίζει αν μπορεί να επιβάλει διατίμηση σε αγαθό.

Παράδειγμα για την επιχείρηση

- ▶ Η τιμή ενός αγαθού είναι 5 Ευρώ και η ζητούμενη ποσότητα είναι 10 μονάδες προϊόντος. Η συνολική δαπάνη είναι $\Sigma\Delta = 5 \cdot 10 = 50$ Ευρώ.
- ▶ Ας υποθέσουμε ότι ο επιχειρηματίας θέλει να αυξήσει την τιμή κατά 1 Εύρώ (δηλ. $P=6$)
- ▶ Αν η ζήτησή μου είναι ανελαστική, π.χ. $E_d = -0,5$

P	Qd	ΣΔ
5	10	50
6	?	?

Υπολογίζω το Qd

$$E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_1}{Q_1} \Rightarrow -0,5 = \frac{Q-10}{6-5} \cdot \frac{5}{10} \Rightarrow -0,5 = \frac{5(Q-10)}{10} \Rightarrow -1 = Q-10 \Rightarrow Q=9$$

- ▶ Επομένως, $\Sigma\Delta = 6 \cdot 9 = 54$ Ευρώ.
- ▶ Δηλαδή η συνολική δαπάνη αυξήθηκε κατά 4 Ευρώ.

Αυτό συνέβη επειδή η ζήτηση είναι ανελαστική – Η ΣΔ ακολουθεί τη μεταβολή της τιμής. Αφού η τιμή αυξήθηκε η ΣΔ αυξήθηκε.

Παράδειγμα για την επιχείρηση (συν.)

- ▶ Αντίθετα, αν η ζήτηση ήταν ελαστική, π.χ. $E_d = -2$ θα είχαμε:

P	Q _d	ΣΔ
5	10	50
6	?	?

$$E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_1}{Q_1} \Rightarrow -2 = \frac{Q-10}{6-5} \cdot \frac{5}{10} \Rightarrow -2 = \frac{5(Q-10)}{10} \Rightarrow -4 = Q-10 \Rightarrow Q = 6$$

- ▶ Επομένως εδώ η ΣΔ θα ήταν $\Sigma\Delta = 6 \cdot 6 = 36$ Ευρώ.
- ▶ Εδώ βλέπουμε ότι η συνολική δαπάνη μειώθηκε κατά 14 μονάδες.
- ▶ Αυτό συνέβη γιατί η ζήτηση είναι ελαστική. Όταν η ζήτηση είναι ελαστική, η ΣΔ κάνει ό,τι και η ζητούμενη ποσότητα. Η ζητούμενη ποσότητα μειώθηκε (αφού η τιμή αυξήθηκε), άρα και η ΣΔ μειώθηκε.